

Aan Provinciale Staten

Datum : 31 JAN. 2018
Documentnr. : 2018-008443/5
Dossiernummer : K136
Behandeld door : J. Darwinkel
Telefoonnummer : (050)316 7214
Antwoord op :
Bijlagen : 2
Onderwerp : Overeenstemming schadeafhandeling

Geachte dames en heren,

Aanleiding

Vandaag is overeenstemming bereikt tussen de provinciale en gemeentelijke bestuurders in Groningen en het Kabinet over de inhoud van een nieuw schadeprotocol. De Nationaal Coördinator Groningen adviseert positief over het voorliggende protocol en ook de maatschappelijke organisaties Groninger Bodem Beweging en Gasberaad leggen dit protocol met een positief advies voor aan hun achterban.

Met de nieuwe werkwijze wordt fundamenteel afstand genomen van de gang van zaken tot nu toe, waarbij de NAM de partij was die vaststelde wat de oorzaak van die schade was en tevens besloot over de hoogte van de eventuele vergoeding. Dit is een grote stap waarbij de Staat zijn verantwoordelijkheid neemt. Alle betrokkenen, de inwoners en bestuurders van de regio, het kabinet, Tweede Kamer, Provinciale Staten en Gemeenteraden, delen de conclusie dat aan deze situatie een einde moest komen. De nieuwe werkwijze wordt vastgelegd in het Besluit mijnbouwschade Groningen en het bijbehorende protocol.

Het nieuwe protocol dient voor een onafhankelijke en ruimhartige afhandeling van alle schades als gevolg van de gaswinning in het Groningenveld en de gasopslag in Norg die zijn ontstaan na 31 maart 2017. Ook wordt getracht de openstaande schades als gevolg van de gaswinning van voor deze datum op passende wijze op te lossen.

Vormgeving en inhoud schadeafhandeling

Het nieuwe protocol rust op de volgende vier basale principes: (1) verantwoordelijke staat, (2) rechtvaardige schadeafhandeling, (3) menselijke maat en (4) onafhankelijkheid. Individuele schademelders hoeven geen zaken meer te doen met NAM en worden ontzorgd in hun schadeproces. Er wordt een vaste overlastcompensatie geboden, naast het herstel van de schade of de uitbetaling van het schadebedrag. Ook wordt hierbij rekening gehouden met eventuele gevolgschade. Het streven is om zoveel mogelijk te anticiperen op eventuele toekomstige versterkings- dan wel verbouwingswerkzaamheden om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Hierbij is specifiek aandacht voor het culturele erfgoed dat onze provincie rijk is.

De schadebepaling voltrekt zich in tegenstelling tot het eerdere proces, nu in het publieke domein, waar meldingen van schade individueel behandeld en beoordeeld worden. Hierdoor zal er dan ook geen sprake zijn van een zogenoemde 'contour'-benadering. Een schadeafhandeling in het publieke domein is voor ons een eerste belangrijke stap om het vertrouwen in het openbaar bestuur te herstellen.

Het besluit heeft betrekking op de effecten van de gaswinning in het Groningengasveld en de daarmee in verband staande gasopslag in Norg. Het bewijsvermoeden zoals dat in het Burgerlijk Wetboek is neergelegd geldt in zijn volle omvang voor het Groningenveld. Een besluit tot toekenning van schades zal binnen het kader van artikel 6:177a van het Burgerlijk Wetboek worden genomen.

De vier hiervoor genoemde kernelementen die de regionale partijen in een eerder stadium hebben geformuleerd, hebben hiermee een prominente plek gekregen in de gemaakte afspraken.

Inrichting tijdelijke situatie

De regering is voornemens om de schadeafhandeling in de vorm van een publiek schadefonds wettelijk te verankeren. Dit vraagt nadere uitwerking in wet- en regelgeving en om deze termijn te overbruggen is er eerst sprake van een Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade (hierna: Commissie) die volstrekt onafhankelijk van de NAM en de overheden functioneert. De meldingsprocedure bij de Commissie wordt zo laagdrempelig en toegankelijk mogelijk vormgegeven. De Commissie gaat de plaats van de NAM en het Centrum voor Veilig Wonen (CVW) overnemen. Het is de bedoeling dat de huidige arbiters een plek krijgen als voorzitter van een onafhankelijke bezwaarcommissie. Tevens is in de procedure de mogelijkheid tot contra-expertise opgenomen. De leden van de Commissie worden benoemd door de minister van Rechtsbescherming. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan een rechtsgang met goed omklede waarborgen voor de schademelder.

Operationalisering

Het duurt nog enkele weken voordat de schadeafhandeling volledig operationeel is. De ingangsdatum van het nieuwe protocol is 19 maart 2018. De concrete uitvoering kent nog grote uitdagingen waar momenteel hard aan wordt gewerkt. Alle deelnemers aan het overleg beseffen dat dit een heel grote opgave is. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zal de commissies ondersteunen in de uitvoering, en daarmee de taken van de schadeafhandeling overnemen van het Centrum Veilig Wonen (CVW). Voor de schademelder is in ieder geval sprake van één loket. De uitvoering van het protocol krijgt echter de hoogste prioriteit en zal zo snel als redelijkerwijs mogelijk is worden georganiseerd.

Zorgvuldige communicatie

Woensdag 31 januari 2018 zal een bestuurlijke delegatie om 16.00 uur een persconferentie houden op het provinciehuis Groningen over de nieuwe schadeafhandeling. Alle Groninger gemeenten, de Drentse gemeente Noordenveld, provincie Drenthe, Waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's, de Veiligheidsregio, de commissie bodemdaling en het SNN hebben ter informatie een afschrift van deze brief gekregen. Volledigheidshalve hebben wij ter informatie het besluit van de minister en zijn brief aan de Tweede Kamer bijgevoegd.

Afsluiting

Wij hebben met de andere betrokken overheden alles op alles gezet om in gezamenlijkheid met de maatschappelijke organisaties tot dit resultaat te komen. Wij zijn content met dit resultaat. Na een periode van onzekerheid, kan nu eindelijk gewerkt worden aan het publiekrechtelijk afhandelen van schademeldingen.

Wij blijven in gesprek met de regering en in het bijzonder de minister van EZK, overheden en maatschappelijke partijen om te werken aan structurele oplossingen voor het dossier. Dit gaat over de definitieve inrichting van schadeafhandeling via het publieke schadefonds, over een verbeterde aanpak van de versterkingsopgave en over het samen werken aan een nieuw toekomstperspectief voor Groningen. Wij voelen ons zeer verantwoordelijk om hiermee ook door te werken aan het herstel van vertrouwen in het openbaar bestuur.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Datum : 31 januari 2018
Documentnr. :
Dossiernummer : K136
Behandeld door : J. Darwinkel
Telefoonnummer : (050) 316 7214
Antwoord op : --
Bijlage(n) : 2
Onderwerp : Overeenstemming schadeafhandeling

Geachte dames en heren,

Aanleiding

Vandaag is overeenstemming bereikt tussen de provinciale en gemeentelijke bestuurders in Groningen en het Kabinet over de inhoud van een nieuw schadeprotocol. De Nationaal Coördinator Groningen adviseert positief over het voorliggende protocol en ook de maatschappelijke organisaties Groninger Bodem Beweging en Gasberaad leggen dit protocol met een positief advies voor aan hun achterban.

Met de nieuwe werkwijze wordt fundamenteel afstand genomen van de gang van zaken tot nu toe, waarbij de NAM de partij was die vaststelde wat de oorzaak van die schade was en tevens besloot over de hoogte van de eventuele vergoeding. Dit is een grote stap waarbij de Staat zijn verantwoordelijkheid neemt. Alle betrokkenen, de inwoners en bestuurders van de regio, het kabinet, Tweede Kamer, Provinciale Staten en Gemeenteraden, delen de conclusie dat aan deze situatie een einde moest komen. De nieuwe werkwijze wordt vastgelegd in het Besluit mijnbouwschade Groningen en het bijbehorende protocol.

Het nieuwe protocol dient voor een onafhankelijke en ruimhartige afhandeling van alle schades als gevolg van de gaswinning in het Groningenveld en de gasopslag in Norg die zijn ontstaan na 31 maart 2017. Ook wordt getracht de openstaande schades als gevolg van de gaswinning van voor deze datum op passende wijze op te lossen.

Vormgeving en inhoud schadeafhandeling

Het nieuwe protocol rust op de volgende vier basale principes: (1) verantwoordelijke staat, (2) rechtvaardige schadeafhandeling, (3) menselijke maat en (4) onafhankelijkheid. Individuele schademelders hoeven geen zaken meer te doen met NAM en worden ontzorgd in hun schadeproces. Er wordt een vaste overlastcompensatie geboden, naast het herstel van de schade of de uitbetaling van het schadebedrag. Ook wordt hierbij rekening gehouden met eventuele gevolgschade. Het streven is om zoveel mogelijk te anticiperen op eventuele toekomstige versterkings- dan wel verbouwingswerkzaamheden om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Hierbij is specifiek aandacht voor het culturele erfgoed dat onze provincie rijk is.

De schadebepaling voltrekt zich in tegenstelling tot het eerdere proces, nu in het publieke domein, waar meldingen van schade individueel behandeld en beoordeeld worden. Hierdoor zal er dan ook geen sprake zijn van een zogenoemde 'contour'-benadering. Een schadeafhandeling in het publieke domein is voor ons een eerste belangrijke stap om het vertrouwen in het openbaar bestuur te herstellen.

Het besluit heeft betrekking op de effecten van de gaswinning in het Groningengasveld en de daarmee in verband staande gasopslag in Norg. Het bewijsvermoeden zoals dat in het Burgerlijk Wetboek is neergelegd geldt in zijn volle omvang voor het Groningenveld. Een besluit tot toekenning van schades zal binnen het kader van artikel 6:177a van het Burgerlijk Wetboek worden genomen.

De vier hiervoor genoemde kernelementen die de regionale partijen in een eerder stadium hebben geformuleerd, hebben hiermee een prominente plek gekregen in de gemaakte afspraken.

Inrichting tijdelijke situatie

De regering is voornemens om de schadeafhandeling in de vorm van een publiek schadefonds wettelijk te verankeren. Dit vraagt nadere uitwerking in wet- en regelgeving en om deze termijn te

overbruggen is er eerst sprake van een Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade (hierna: Commissie) die volstrekt onafhankelijk van de NAM en de overheden functioneert. De meldingsprocedure bij de Commissie wordt zo laagdrempelig en toegankelijk mogelijk vormgegeven. De Commissie gaat de plaats van de NAM en het Centrum voor Veilig Wonen (CVW) overnemen. Het is de bedoeling dat de huidige arbiters een plek krijgen als voorzitter van een onafhankelijke bezwaarcommissie. Tevens is in de procedure de mogelijkheid tot contra-expertise opgenomen. De leden van de Commissie worden benoemd door de minister van Rechtsbescherming. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan een rechtsgang met goed omklede waarborgen voor de schademelder.

Operationalisering

Het duurt nog enkele weken voordat de schadeafhandeling volledig operationeel is. De ingangsdatum van het nieuwe protocol is 19 maart 2018. De concrete uitvoering kent nog grote uitdagingen waar momenteel hard aan wordt gewerkt. Alle deelnemers aan het overleg beseffen dat dit een heel grote opgave is. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zal de commissies ondersteunen in de uitvoering, en daarmee de taken van de schadeafhandeling overnemen van het Centrum Veilig Wonen (CVW). Voor de schademelder is in ieder geval sprake van één loket. De uitvoering van het protocol krijgt echter de hoogste prioriteit en zal zo snel als redelijkerwijs mogelijk is worden georganiseerd.

Zorgvuldige communicatie

Woensdag 31 januari 2018 zal een bestuurlijke delegatie om 16.00 uur een persconferentie houden op het provinciehuis Groningen over de nieuwe schadeafhandeling. Alle Groninger gemeenten, de Drentse gemeente Noordenveld, provincie Drenthe, Waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's, de Veiligheidsregio, de commissie bodemdaling en het SNN hebben ter informatie een afschrift van deze brief gekregen. Volledigheidshalve hebben wij ter informatie het besluit van de minister en zijn brief aan de Tweede Kamer bijgevoegd.

Afsluiting

Wij hebben met de andere betrokken overheden alles op alles gezet om in gezamenlijkheid met de maatschappelijke organisaties tot dit resultaat te komen. Wij zijn content met dit resultaat. Na een periode van onzekerheid, kan nu eindelijk gewerkt worden aan het publiekrechtelijk afhandelen van schademeldingen.

Wij blijven in gesprek met de regering en in het bijzonder de minister van EZK, overheden en maatschappelijke partijen om te werken aan structurele oplossingen voor het dossier. Dit gaat over de definitieve inrichting van schadeafhandeling via het publieke schadefonds, over een verbeterde aanpak van de versterkingsopgave en over het samen werken aan een nieuw toekomstperspectief voor Groningen. We voelen ons zeer verantwoordelijk om hiermee ook door te werken aan het herstel van vertrouwen in het openbaar bestuur.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.